

(ISSN: 2587-0238)

Adar Can, S. A. (2024). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Staj Programında Görsel Sanatlar Derslerinin Yürütülmesiyle İlgili Görüşleri Üzerine Bir Değerlendirme, *International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 9(29), 777-789.

DOI: <http://dx.doi.org/10.35826/ijetsar.765>

Article Type (Makale Türü): Araştırma Makalesi

SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STAJ PROGRAMINDA GÖRSEL SANATLAR DERSLERİNİN YÜRÜTÜLMESİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Sibel ADAR CAN

Doç. Dr., Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde, Türkiye, sibeladar03@gmail.com

ORCID: 0000-0001-6983-866X

Gönderim tarihi: 14.08.2024

Kabul tarihi: 13.11.2024

Yayım tarihi: 01.12.2024

Öz

Sanat eğitimi, kişinin ruhsal, bedensel ve sosyal gelişimine sağladığı katkı ile oldukça önemli bir yere sahiptir. Genel olarak eğitim sistemi içerisinde çocukların kendilerini en iyi, en kolay ve severek ifade ettikleri yer sanat eğitimi alanıdır. Alıcılarının en açık, öğrenme gelişimlerinin de en hızlı olduğu dönem eğitimin başlangıç yıllarıdır. Bu yüzden eğitimin ilk yıllarında verilen eğitim üzerinde ayrıca ve önemle durulması, bireyin gelişimi için oldukça önemlidir. Eğitimin ilk yıllarında bireye kendisini en iyi şekilde ifade etme olanağı sunan görsel sanatlar eğitimi, sanat eğitiminin en önemli alanı olmasının yanında öğrenciler, bu dersle edindiği bilgiler ile yaşantılarından elde ettikleri bilgi birikimini ve deneyimlerini sentezleme fırsatı bulurlar. Gözlem yeteneklerini, el becerilerini, daha iyi ve etkili bir şekilde kullanabilme fırsatı yanında pratik zekalarının da gelişmesine oldukça katkı sağlamaktadır. Bu Araştırmada, 2023-2024 eğitim öğretim yılı sonunda Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Öğretmenliği Ana Bilim Dalı 4. sınıf öğrencisi 50 sınıf öğretmen adayı ile çalışılmıştır. Öğretmenlik uygulaması-1 ve öğretmenlik uygulaması-2 derslerinin tamamını alarak, toplamda 24 hafta-144 ders saatinden oluşan staj programlarını tamamlayan sınıf öğretmen adaylarına, staj sürecindeki görsel sanatlar derslerinin yürütülmesindeki gözlemlerini belirlemeye yönelik görüşme formları dağıtılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile değerlendirilerek sonuca ulaşılmıştır. Araştırmada sınıf öğretmen adaylarının staj programı süresince görsel sanatlar derslerinin yürütülmesi ile ilgili gözlemleri, görüşleri ve karşılaştıkları problemler yanında, sınıf rehber öğretmenlerinin, görsel sanatlar derslerine karşı tutumları üzerine de bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır. Araştırma aynı zamanda nitel araştırma teknikleri içerisinde yer alan bir durum çalışmasıdır ve araştırmaya katılan 50 sınıf öğretmen adayı ile sınırlı tutulmuştur. Araştırma sonucunda, sınıf rehber öğretmenlerinin, staj programlarını yürütürken matematik, Türkçe ve hayat bilgisi derslerine öncelik verdiği, araştırmaya katılan öğrencilerin yarısından fazlasının görsel sanatlar derslerini gözlemleyemedikleri, konu anlatmadıkları, görsel sanatlar derslerinin birçoğunda diğer temel olarak gördükleri derslere yardımcı ders şeklinde yer verdikleri ortaya çıkmıştır. Bu araştırma ile sınıf öğretmen adaylarının, bu eksikliklere dikkatlerini çekmek, meslek hayatlarında aynı hatalara düşmemeleri adına farkındalık oluşturması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Görsel sanatlar, resim, öğretmenlik uygulaması, staj, sınıf öğretmen adayları

Sorumlu Yazar: Doç. Dr. Sibel Adar Can, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, sibeladar03@gmail.com.

Etik Kurul Onayı: Makalenin etik kurul izni Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi/Yayın Etiği Kurulu tarafınca 07.05.2024 tarih ve 2024/10-18 sayılı kararı ile alınmıştır.

İntihal/Etik: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir.

AN EVALUATION ON THE OPINIONS OF CLASS TEACHER CANDIDATES ON THE CONDUCTION OF VISUAL ARTS COURSES IN THE INTERNSHIP PROGRAM

ABSTRACT

Art education has a very important place with the contribution it provides to the spiritual, physical and social development of the individual. In general, the place where children express themselves best, most easily and with pleasure within the education system is the field of art education. The period when their recipients are most open and their learning development is the fastest is the beginning years of education. Therefore, it is very important to focus on the education given in the first years of education separately and with importance for the development of the individual. Visual arts education, which offers the opportunity for the individual to express himself in the best way in the first years of education, is the most important field of art education, and students have the opportunity to synthesize the knowledge they acquire with this course and the knowledge and experiences they have gained from their lives. In addition to the opportunity to use their observation skills and manual skills better and more effectively, it also contributes greatly to the development of their practical intelligence. In this research, 50 classroom teacher candidates who are 4th grade students in the Classroom Teaching Department of the Basic Education Department of the Faculty of Education of Niğde Ömer Halisdemir University at the end of the 2023-2024 academic year were studied. Interview forms were distributed to the classroom teacher candidates who completed their internship programs consisting of a total of 24 weeks and 144 lesson hours by taking all of the teaching practice-1 and teaching practice-2 courses, in order to determine their observations in the conduct of visual arts courses during the internship process. The obtained data was evaluated with descriptive analysis technique and the result was reached. In the research, in addition to the observations, opinions and problems encountered by the classroom teacher candidates regarding the conduct of visual arts courses during the internship program, an evaluation was also made on the attitudes of the classroom guidance teachers towards visual arts courses. The research is also a case study within the qualitative research techniques and was limited to 50 classroom teacher candidates who participated in the research. As a result of the research, it was revealed that the classroom guidance teachers gave priority to mathematics, Turkish and social studies courses while conducting the internship programs, more than half of the students who participated in the research could not observe the visual arts courses, did not explain the subjects, and included other courses that they considered as basic as auxiliary courses in most of the visual arts courses. The aim of this research was to draw the attention of classroom teacher candidates to these deficiencies and to create awareness so that they would not make the same mistakes in their professional lives.

Keywords: Visual arts, painting, teaching practice, internship, classroom teacher candidates

GİRİŞ

Yaratıcı düşüncenin harekete geçirildiği bir süreç olarak tanımlayabileceğimiz sanat eğitimi, günümüzde, ülkemizde ve dünyada yeni anlayışlar çerçevesinde yeni yönelimlerle uygulanmaya çalışılmaktadır. Sanat eğitiminin en önemli parçası olan görsel sanatlar eğitimi, eğitim sistemimiz içerisinde “Kültürel kimliğin yapılandırılması, sanatın insan hayatında anlam oluşturması, bilgiyi sorgulayan, özgün ve özgür düşünen bireylerin yetiştirilmesi açısından oldukça önemli bir yere sahiptir. Görsel sanatlar eğitimi ile öğrencilere uygun zaman, mekân ve araç gerecin sunulması, motivasyonunu artıracak rehberlik sunulabilmesi hedeflenir. Bir başka deyişle, öğrencilere kendilerini ifade edebilecekleri ortamların sunulup, onların yaratıcı düşüncelerini ortaya koyma ve geliştirilmesine fırsat verilmesi açısından görsel sanatlar derslerinin ve bu dersi yürüten öğretmenin rolü önemlidir (Buyurgan S., Buyurgan U., 2012). Görsel sanatlar eğitimi, öğrencilerin derslerinde öğrendikleri konular ile yaşantılarından elde ettikleri bilgiler arasında bağlantı kurmalarını sağlar (Alakuş ve Mercin, 2019). Görsel sanatlar eğitimi ile öğrenci daha iyi gözlem yapabilecek bunun yanında el becerisi de gelişecektir. Ayrıca bireyin eğitiminde yardımlaşma ve işbirliği içinde olmasını sağlayacağı için gereklidir (Türe, 2007).

Sanat ve eğitimin değişik boyutlarda ve değişik konularda bir araya geldiği bir alandır görsel sanatlar eğitimi. Bireyin çevresiyle tanışmasını, daha iyi görme, daha iyi algılama, adlandırma ve düzenleme ile başlarken daha sonra ürün verme süreci ile tat alma olarak gelişir (Kırıçoğlu, 2002). Genel eğitim içerisinde, ortaya çıkan sanatsal tasarımlarla, bilgi ve deneyimin izleriyle bütünleşerek bir disiplin ve alan olur. Burada artık sanat, ürün, eleştiri ve tarihi ile öğretilen ve öğrenilen bir ders halini alır. Görsel sanatlar dersi öğrencilere çeşitli faydalar sunarken, yaratıcılık, özgünlük, kendisini daha iyi ifade edebilme, sorunlara daha iyi çözüm üretebilme, hayata karşı estetik bir bakış açısı kazanabilme fırsatları sunan etkili bir eğitim dalıdır (Akmehmet, 2017).

Yapay zekâ ile insan ilişkilerinin tartışıldığı bir toplumda bireyin çevresini algılayarak kendi doğasında biçimlendirebilmesi için yardım etmek gerekir. Bunun için ailede başlayan eğitim, farklı kademelerdeki okullar ile devam eder. Aileden sonra ilk sırayı okul öncesi eğitim ve ilkökul eğitimi almaktadır. İlkokul eğitimindeki başat aktör sınıf öğretmenidir. Bireye ilk yıllarda verilen eğitimin kalitesi, ilerideki başarısına, okula, derslere ve kendilerine karşı tavrı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Güleç vd. 2023). Bu bağlamda çocuğun eğitim öğretim basamağında en çok etkili olan sınıf öğretmenlerinin sanat eğitimi alanında yeterliliği ve bu alanda iyi yetiştirilmesi önemlidir. Bahar (2011)'a göre, görsel sanatlar eğitimi dersinin içeriğine bağlı olarak, öğretmen adayları hem duygusal hem de zihinsel açıdan, görsel sanatlar eğitiminin işlevlerini tanıma, öğrencinin gelişim düzeyine, gelişim basamaklarına göre bunu planlayabilme, çocuk resmini okuyabilme, programa uygun resim yapabilme, tekstil, grafik, mimari ve geleneksel tasarımları da uygulayabilme gibi alanlarda bilgilendirilmektedir. Resim çizme yanında çizim yoluyla görsel, işitsel ve dokunsal algıda farklılaşma, sanatla öğrenme ve yaratıcılığın gelişimine katkı sağlama konularında bilgilendirilmektedirler.

Ülkemizde bireyler, öğretmen yetiştiren fakültelerin programlarıyla ve tercihleri doğrultusunda uzmanlık bilgisi edinirler. Öğrenim sırasında gördükleri derslerin bir kısmı uzmanlık alanındandır. Mesleği en iyi şekilde gerçekleştirmeleri uzmanlık alanları ve alanlar arası bağlantı ve kurguları iyi olması ile doğrudan ilişkilidir

(Kızıllırmak, 2017). Görsel sanatlar eğitiminin önemini bilen ve akademik olarak gereğini yerine getirmiş öğretmen adayları, yeterli sanatsal beceri ve bilgi birikimine sahip, estetik duyarlılığı olan, çocuğun görsel gelişim basamaklarını bilen, sanatın ve sanat yoluyla eğitimin gerekliliğini kavramış öğretmenler olmalıdır (Adıgüzel, 2010). Sanat eğitimi, görsel sanatlar eğitimi dersinde öğrencinin ortaya çıkardığı ürünler hakkında düşünmesini sağlayan, sürekli benzer konular etrafında dönmeyen, aynı malzemelerin kullanılmadığı, ezberin olmadığı; sorgulamayı ön plana çıkaran uygulamalar gerçekleştiren, öğrencilerin derse aktif olarak katılımının sağlandığı bir program ve etkin bir öğrenmeyle gerçekleşir (Alakuş & Mercin, 2019, akt. Güler, 2020). Sınıf öğretmenliği ve en genelde öğretmenlik toplumda kutsal bir meslek olarak nitelendirilir. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda ise öğretmenlik mesleği şu şekilde tanımlanır: Öğretmenlik mesleği, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini Türk millî eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler (MEB, 1973). Görsel sanatlar dersi öğretim programı ile öğrencilerin; üreten ve izleyen, sanatı evrensel değerler doğrultusunda öğrenmiş, kendi toplumunun kültürel değerlerini benimsemiş, farklı toplumların kültürel değerlerine saygı duyan, ileriki hayatlarını ileriki yıllarında da sanatı anlayan ve anlamlandıran bireyler olarak yetiştirmeleri amaçlanmaktadır (MEB, 2017). Bu bilgiler ışığında uygulamalı bir ders olan görsel sanatlar eğitiminin öğretmenlik uygulamasında amacına uygun yürütülmesi bunun için olanak sağlanması elzemdir.

Bu araştırma, sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinde uygulama okullarında sınıf öğretmenleri tarafından yürütülen görsel sanatlar derslerinin yürütülmesiyle ilgili süreçteki gözlemlerini, karşılaştıkları problemleri, eksiklikleri, görüşlerini ve çözüm önerilerini değerlendirmeyi hedeflemektedir. İlköğretim ikinci kademedeki görsel sanatlar öğretmenleri tarafından bir ders saati olarak yürütülen görsel sanatlar dersleri ilköğretim birinci kademedeki 2 ders saati olarak ve sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Bu dersleri yürüten sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar derslerine gereken önemi ve hassasiyeti gösterip göstermediklerini, görsel sanatlar eğitimi alanındaki yeterli donanıma sahip olup olmadıkları, ders uygulama becerileri gibi konuları merak edilir bir hale getirmektedir. Bu alanda yürütülen araştırmaların yetersiz olması bu araştırmanın yapılmasını gerekli kıldığı gibi önemini de artırmaktadır. Araştırmada, staj okullarında öğretmenlik uygulaması derslerinde yaşanan sorunlara dikkati çekmek, sınıf öğretmen adaylarının ilerleyen yıllarda meslek hayatlarında aynı eksiklikleri yaşamamaları için farkındalık oluşturmak hedeflenmiştir. Araştırma sonucu ile elde edilen bulguların, sınıf öğretmen adaylarının staj programlarının planlamasında daha eşit davranılmasına katkı sağlayacağı, staj programlarında göz ardı edilen resim, müzik ve beden eğitimi gibi derslerin bu planlamaya daha adil bir şekilde dahil edileceği, görsel sanatlar eğitim öğretim programlarına daha çok dikkat edilmesine katkıları olacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda ders içeriklerinin geliştirilmesi açısından da önemli olacağı, okul idaresi, sınıf öğretmenleri, veliler ve diğer branş öğretmenleri için görsel sanatlar derslerinin yürütülmesinde yaşanan aksaklıklara yönelik dikkat çekici olacağı da düşünülmektedir.

Araştırmanın problemini 'Sınıf öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması derslerinde staj okullarında görsel sanatlar derslerinin yürütülmesiyle ilgili görüşleri nelerdir?' sorusu oluşturmaktadır.

Araştırmanın alt problemlerini ise şu sorular oluşturmaktadır. Staj uygulamaları süresince;

- Görsel sanatlar derslerine girerek gözlem yaptınız mı?
- Kaç kez görsel sanatlar dersi anlattınız?
- Sınıf rehber öğretmeninizin haftada 2 ders saati olan görsel sanatlar derslerinin yürütülmesinde ders saatlerine uyum gösterdiğini düşünüyor musunuz?
- Sınıf rehber öğretmeninizin görsel sanatlar derslerini yürütürken müfredat programına uyum gösterdiğini düşünüyor musunuz?
- Sınıf rehber öğretmeninizin görsel sanatlar derslerinde öğrencilere yeterli yaratıcılık fırsatları sunduğunu düşünüyor musunuz?
- Staj okulunuzdaki rehber öğretmeninizin görsel sanatlar dersi için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz?
- Görsel sanatlar dersi staj gözlemleri ile eklemek istediğiniz görüş ve önerileriniz nelerdir? Soruları oluşturmaktadır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel araştırma teknikleri içerisinde yer alan yapılandırılmış görüşme yönteminin kullanıldığı bir durum çalışmasıdır. Görüşme yöntemi, sosyal bilimlerde ve özellikle de sosyolojide en çok kullanılan bir araştırma yöntemi olarak karşımıza çıkmaktadır (Chadwick vd, 1984 akt. Yıldırım H, & Şimşek A. 2003). Briggs (1986), görüşme yönteminin sosyal bilimler alanında yapılan araştırmalarda en çok kullanılan veri toplama yöntemi olduğunu savunurken, bunun görüşme yönteminin; bireylerin deneyimlerine, tutumlarına, görüş ve şikayetlerine, duygularına ve inançlarına ilişkin bilgi edinmede en etkili yöntemlerden birisi olmasından kaynaklandığını belirtmektedir (akt. Yıldırım H, Şimşek A. 2003). Stewart ve Cash (1985) görüşmeyi, önceden belirlenmiş ve ciddi bir amaç için yapılan soru sorma ve yanıtlama tarzına dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir iletişim süreci olarak tanımlamıştır. Brannigan (1985)'a göre, yapılandırılmış görüşme yönteminde amaç, görüşülen bireylerin verdikleri bilgiler arasındaki paralelliği ve farklılığı saptamak ve buna göre karşılaştırmalar yapmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2003).

Veri Toplama Araçları: Araştırmaya başlamadan önce, çalışılacak araştırma grubu için etik kurul izni alınmıştır. Etik kurul izni Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Rektörlüğü 07.05.2024 tarih ve 2024/10-18 sayılı karar numarası ile alınmıştır. Etik kurul izni alındıktan sonra, 2023-2024 eğitim öğretim yılı sonunda, öğretmenlik uygulaması derslerini alarak, toplamda 24 hafta, 144 saatlik staj uygulamalarını tamamlayarak başarılı sayılmış araştırma grubuna, staj uygulamaları sürecinde görsel sanatlar dersi ile ilgili gözlemlerini değerlendirmeyi amaçlayan bir görüşme formu dağıtılmıştır. Bu görüşme formları ile elde edilen bilgiler, araştırmacı tarafından değerlendirilerek sonuca ulaşılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 eğitim öğretim yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim bölümü, Sınıf öğretmenliği Ana Bilim Dalı'nda öğretmenlik uygulaması-1 ve öğretmenlik uygulaması-2 derslerini almış son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Bu araştırma öğretmenlik uygulaması derslerini tamamlamış 4. sınıf öğrencisi, toplam 50 sınıf öğretmen adayı ile sınırlı tutulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada, verilerin değerlendirilmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu yaklaşımda, elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma soruları ile elde edilen verilerin, belirli temalara göre gruplandırılabilmesi, organize edilebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Betimsel analizde, görüşülen ya da gözlenen kişi ya da kişilerin görüşlerine dikkati çekmek ve birebir yansıtmak için, doğrudan alıntılara sık sık yer verilir. Bu tür analizde amaç elde edilen bulguları düzenleyerek ve yorumlayarak, uygun bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım, Şimşek 2003).

BULGULAR

Araştırmada her hafta 6 saat staj uygulamasına katılan öğrencilerin 12 haftalık bir dönemde toplamda 72 ders saatini tamamlama zorunluğu vardır. Öğretmenlik uygulaması 1 ve öğretmenlik uygulaması 2 derslerinin tamamını alan öğrenciler bir eğitim öğretim yılı sonunda toplamda 24 hafta, 144 ders saatini doldurarak staj uygulamasını tamamlamaktadırlar. Sınıf öğretmen adaylarının bu staj süresince, gireceği bütün derslerle ilgili gözlem yapabilme, her derste konu anlatarak sınıf öğretmenliğini deneyimleyebilmesi beklenir. Bu bilgiler kapsamında sınıf öğretmeni adaylarının görsel sanatlar dersi gözlemleri değerlendirilerek sonuca ulaşılmıştır. Araştırmada görüşme formu ile elde edilen veriler isim gizliliği esas alınarak her öğretmen adayı için 1'den 50'ye kadar ÖA1 (Öğretmen adayı 1), ÖA2, ÖA3, ...ÖA50 şeklinde numaralandırılarak verilmiştir. Bu görüşme formları ile elde edilen bulgular ayrı başlıklar halinde sınıflandırılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca veriler, daha anlaşılır olması için ayrı tablolar halinde gruplandırılarak sunulmuştur.

- **Staj Uygulaması Süresince Görsel Sanatlar Derslerine Girerek Gözlem Yaptınız mı?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sınıflandırılarak verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma Grubu Görsel Sanatlar Dersi Gözlem Sayıları

Sınıf Öğretmen Adayları Gözlemleri	Kodları	Toplam Sayısı
Hiç Gözlem Yapmadım	ÖA3, ÖA7, ÖA8, ÖA11, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA18, ÖA19, ÖA20, ÖA21, ÖA22, ÖA24, ÖA25, ÖA28, ÖA33, ÖA34, ÖA35, ÖA36, ÖA37, ÖA38, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA42, ÖA43, ÖA44, ÖA45, ÖA46, ÖA47	30
1 Ders gözlem yapabildim	ÖA12, ÖA16, ÖA27, ÖA48, ÖA49,	5
2 Ders gözlem yapabildim	ÖA5, ÖA6, ÖA9, ÖA10, ÖA17, ÖA23, ÖA26, ÖA50	8
3 Ders gözlem yapabildim	ÖA1, ÖA2,	2
4 Ders gözlem yapabildim	ÖA4, ÖA30, ÖA31,	3
5 Ders gözlem yapabildim	ÖA29	1
12 Ders gözlem yapabildim	ÖA21	1

Bu veriler ışığında, sınıf öğretmen adaylarının 144 ders saatinden oluşan staj programları süresince yarısından fazlasının (30 öğretmen adayı) görsel sanatlar dersi ile ilgili herhangi bir gözlem yapmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. 5 Öğretmen adayının 1 ders, 8 öğretmen adayının 2 ders, 2 öğretmen adayının 3 ders, 3 öğretmen adayının 4 ders, 1 öğretmen adayının ise 5 ders gözlem yaptığı görülmüştür. Sadece 1 öğretmen adayı her hafta düzenli olarak dersin işlendiğini toplamda 12 hafta gözlem yapma fırsatı olduğunu belirtmiştir.

- **Staj Programı Süresince Kaç Kez Görsel Sanatlar Dersi Anlattınız?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sınıflandırılarak verilmiştir.

Tablo 2. Araştırma Grubu Görsel Sanatlar Dersi Konu Anlatım Sayıları

Sınıf Öğretmen Adayları Görsel sanatlar konu anlatımı	Kodları	Toplam Sayısı
Hiç konu anlatmadım	ÖA1, ÖA5, ÖA6, ÖA7, ÖA8, ÖA9, ÖA18, ÖA20, ÖA22, ÖA23, ÖA25, ÖA26, ÖA28, ÖA30, ÖA35, ÖA36, ÖA37, ÖA38, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA42, ÖA43, ÖA44, ÖA45, ÖA46, ÖA47, ÖA48, ÖA49, ÖA50.	30
1 Konu anlattım	ÖA4, ÖA10, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA19, ÖA21, ÖA27, ÖA29, ÖA30, ÖA24,	11
2 Konu anlattım	ÖA3, ÖA15, ÖA16, ÖA17	4
3 Konu anlattım	ÖA2, ÖA14	2
4 Konu anlattım	ÖA32, ÖA33, ÖA4	3
6 Konu anlattım	ÖA31	1

Araştırma verilerine göre araştırmaya katılan öğretmen adaylarından yarısından fazlasının toplamda 144 saatlik staj uygulamaları süresince hiç konu anlatmadıklarını ortaya çıkarmıştır. 11 Sınıf öğretmen adayının sadece 1 kez konu anlattığı, 4 öğretmen adayının ise 2 defa konu anlattığı, 2 öğretmen adayının 3, 3 öğretmen adayının da 3 kez konu anlattığı sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmada sadece bir öğrencinin 6 defa konu anlattığı görülmektedir.

- **Sınıf Rehber Öğretmeninizin Haftada 2 Ders Saati Olan Görsel Sanatlar Derslerinin Yürütülmesinde Ders Saatlerine Uyum Gösterdiğini Düşünüyor Musunuz?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sınıflandırılarak verilmiştir.

Tablo 3. Rehber öğretmenin görsel sanatlar ders saatlerine uyumu

Sınıf Öğretmen Adayları Görüşleri	Kodları	Toplam Sayısı
Evet	ÖA2, ÖA3, ÖA5, ÖA6, ÖA16, ÖA17, ÖA18, ÖA27, ÖA29, ÖA30, ÖA31, ÖA35, ÖA37,	13
Hayır	ÖA1, ÖA4, ÖA9, ÖA10, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA15, ÖA19, ÖA20, ÖA21, ÖA24, ÖA26, ÖA32, ÖA33, ÖA34, ÖA36, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA47, ÖA48, ÖA49, Ö50.	24
Kısmen	ÖA7, ÖA8, ÖA14, ÖA22, ÖA25, Ö28, ÖAA38, ÖA42, ÖA43,	9
Bilmiyorum	ÖA44, ÖA45, ÖA46, ÖA23.	4

Bu araştırma sorusu ile sınıf öğretmen adaylarından sadece 13'ü rehber öğretmenlerinin görsel sanatlar derslerinin yürütülmesinde ders saatlerine uyum gösterdiğini düşünmektedir. Araştırma verilerinde, sınıf öğretmen adaylarından 24'ünün, rehber öğretmenlerinin ders saatlerine uyum göstermediği görüşünde olduğu

ortaya çıkmaktadır. 9 Öğretmen adayı ders saatlerine kısmen uyulduğunu belirtirken, 4 öğretmen adayı staj gününde ders programında görsel sanatlar dersi olmadığı için herhangi bir fikri olmadığını ifade etmişlerdir.

- **Sınıf Rehber Öğretmeninizin Görsel Sanatlar Derslerini Yürütürken Müfredat Programına Uyum Gösterdiğini Düşünüyor Musunuz?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sınıflandırılarak verilmiştir.

Tablo 4. Görsel Sanatlar Dersi Müfredat Programına Uyum

Sınıf Öğretmen Adayları Gözlemleri	Kodları	Toplam Sayısı
Evet	ÖA2, ÖA3, ÖA4, ÖA5, ÖA10, ÖA18, ÖA20, ÖA23, ÖA24, ÖA27, ÖA30, ÖA31, ÖA35, ÖA37,	14
Hayır	ÖA1, ÖA6, ÖA7, ÖA9, ÖA11, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA17, ÖA19, ÖA21, ÖA32, ÖA34, ÖA36, ÖA38, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA42, ÖA43, ÖA44, ÖA45, ÖA46, ÖA47, ÖA48, ÖA49, ÖA50.	28
Kısmen	ÖA16, ÖA29, ÖA33,	3
Bilmiyorum	ÖA8, ÖA22, ÖA25, ÖA26, ÖA28,	5

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler göstermiştir ki sınıf öğretmen adaylarından 28'i rehber öğretmenlerinin görsel sanatlar derslerinin yürütülmesinde, müfredat programına uymadığını düşünmektedir. 14 Öğretmen adayı bu soruya evet cevabı verirken, 3 öğretmen adayı kısmen uyulduğunu, 5 öğretmen adayı ise herhangi bir bilgisi olmadığını belirtmiştir.

- **Sınıf Rehber Öğretmeninizin Görsel Sanatlar Derslerinde Öğrencilere Yeterli Yaratıcılık Fırsatları Sunduğunu Düşünüyor Musunuz?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda sınıflandırılarak verilmiştir.

Tablo 5. Öğrencilere Yeterli Yaratıcılık Fırsatı Sunma

Sınıf Öğretmen Adayları Gözlemleri	Kodları	Toplam Sayısı
Evet	ÖA2, ÖA4, ÖA10, ÖA11, ÖA15, ÖA18, ÖA19, ÖA20, ÖA23, ÖA27, ÖA29, ÖA30, ÖA31, ÖA35, ÖA37, ÖA38	16
Hayır	ÖA6, ÖA7, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA17, ÖA21, ÖA24, ÖA26, ÖA32, ÖA34, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA42, ÖA43, ÖA44, ÖA47, ÖA48, ÖA49, ÖA50.	21
Kısmen	ÖA1, ÖA5, ÖA9, ÖA16, ÖA33, ÖA45	6
Bilmiyorum	ÖA3, ÖA8, ÖA22, ÖA25, ÖA28, ÖA36, ÖA46	7

Bu araştırma sorusu ile elde edilen verilerde, sınıf öğretmen adaylarından 21'inin, rehber öğretmenlerinin görsel sanatlar derslerinde, öğrencilere yeterli yaratıcılık fırsatı sunulmadığı şeklindedir. 16 Öğretmen adayı, öğrencilere yeterli yaratıcılık fırsatı sunulduğunu belirtirken, 6 öğretmen adayının, yaratıcılık fırsatlarının kısmen sunulduğunu ifade etmişlerdir. 7 Öğretmen adayı ise herhangi bir bilgisinin olmadığını belirtmiştir.

- **Staj okulunuzdaki rehber öğretmeninizin görsel sanatlar dersi için yeterli donanıma sahip olduğunu düşünüyor musunuz?**

Bu araştırma sorusu ile elde edilen veriler aşağıdaki tabloda gruplandırılarak verilmiştir.

Tablo 6. Rehber Öğretmenin Görsel Sanatlar Dersi Donanımı Yeterliliği

Sınıf Öğretmen Adayları Gözlemleri	Kodları	Toplam Sayısı
Evet	ÖA2, ÖA4, ÖA5, ÖA6, ÖA10, ÖA16, ÖA20, ÖA23, ÖA27, ÖA29, ÖA30, ÖA31, ÖA35, ÖA37,	14
Hayır	ÖA1, ÖA7, ÖA9, ÖA12, ÖA13, ÖA14, ÖA15, ÖA17, ÖA19, ÖA24, ÖA26, ÖA32, ÖA34, ÖA38, ÖA39, ÖA40, ÖA41, ÖA43, ÖA44, ÖA45, ÖA46, ÖA47, ÖA48, ÖA49, ÖA50	25
Kısmen	ÖA11, ÖA33	3
Bilmiyorum	ÖA3, ÖA8, ÖA18, ÖA21, ÖA22, ÖA25, ÖA28, ÖA36, ÖA42	9

Bu araştırma sorusu ile elde edilen verilerde araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının yarısının (25 öğretmen adayı), görüşü, rehber öğretmenlerinin görsel sanatlar dersi yürütmek için yeterli donanıma sahip olmadığı şeklindedir. Araştırmaya katılan 14 öğretmen adayı, rehber öğretmenlerinin, bu ders için yeterli donanıma sahip olduğunu belirtirken, 3 öğretmen adayının görüşü, rehber öğretmenlerini kısmen yeterli olduğu, 9 öğretmen adayının ise herhangi bir fikri olmadığı şeklindedir.

- **Görsel Sanatlar Derslerinin Yürütülmesiyle İlgili Ekleme İstedığınız Farklı Görüş Ve Önerileriniz var mı?**

Bu soru ile elde edilen verileri şu şekilde sıralayabiliriz; ÖA1, öğrencilerin genellikle kendi istedikleri şekilde resim yaptıklarını, fazlaca serbest bırakıldığını ifade etmiştir. ÖA2, *'duygu durumunun en iyi yansıtıldığı, insan ve çocuk ruhuna faydalı bir ders olduğu için görsel sanatlar dersleri üzerinde daha çok durulması gerektiğini düşünüyorum'* şeklinde belirtmiştir. ÖA4, *'öğrencilere değişik yöntemler gösterilerek yapılırsa daha verimli olacağını düşünüyorum'* derken, ÖA5, *'bir görselden yola çıkılarak resmi tamamlamaları istendi, çok güzel sonuçlar ortaya çıktı ama sadece bir ders gözlemleyebildiğim için yetersiz kaldı'* demektedir. ÖA6, *'yaratıcılıklarını ön plana çıkaran çalışmalar yapılırsa daha verimli olacağı kanaatindeyim çünkü genellikle belirli gün ve haftalara yönelik, hazır resimler çıkartılarak boyama yapılıyor, bunun da çok faydalı olduğunu düşünmüyorum'* şeklinde görüşünü belirtmiştir. ÖA9, *'üzerinde daha çok durulması gereken bir ders olduğu kanaatindeyim'* derken, ÖA11, ÖA15, ÖA39, ÖA40, ÖA41 ve ÖA42, *'resim derslerinde resim derslerinden daha çok, Türkçe, matematik gibi derslere ağırlık veriliyor'* şeklinde ifade etmişlerdir. ÖA11, *'buna rağmen çok güzel resim çizen yetenekli çocuklar var, daha çok üzerinde durulması gereken bir ders olduğunu düşünüyorum'* diyerek de eklemiştir. ÖA12, bu konuda *'genelde dersler son derste yapıldığı için, çocuklar günün yorgunluğunu attıkları boş bir ders gibi görüyorlar'* derken, ÖA13, *'yeterli önemin verilmediğini düşünüyorum, gözlem yapacak kadar bile ders işlenmedi, basit ve gereksiz bir ders gibi muamele görüldüğü için bu davranışlar ortaya çıkıyor diye düşünüyorum'* demiştir. ÖA14, ÖA43, ÖA44, ÖA45, *'birçok okulda işlenmeyen, gerektiği değeri ve önemi göremeyen bir ders olmaktan öteye gidemiyor'* derken, ÖA16, *'bazen müfredata bazen de öğrenci isteklerine göre işleniyor'*, ÖA17 ise *'genelde serbest bırakılarak çalıştırılıyorlar'* şeklinde ifade etmişlerdir. ÖA18 *'hiç dersi gözlemleyemedim ama öğrenci resimlerini panolarda*

gördüm' demıştır. ÖA22, ÖA46, ÖA47, ÖA48, ÖA49 staj süresince hiç ders anlatılmadığını ifade ederken, ÖA22, 'görsel sanatlar dersi sadece kağıt, kalem, fırça işi değil, farklı materyallerden faydalanılarak yaratıcılıkları geliştirilmeli' şeklinde görüş bildirmişlerdir. ÖA23, 'diğer derslerle ilişkilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum, mesela matematikte, geometrik şekil çizdikten sonra içinin boyanması görsel sanatlar dersine entegrelidir' derken, ÖA24, genel olarak güzel geçtiğini belirtmektedir. ÖA25, 'gerek üniversitede gerekse stajda ders saatlerinin artırılması gerektiğini, ders saatlerinin azlığından dolayı gerekli önemin verilmediğini düşünüyorum' demektedir. ÖA27, 'bir hikaye okuyup onu resmetmeleri istendi, bir ders gözlemleyebildim' derken, ÖA28, 'maalesef gereken önem verilmiyor, mazeret olarak da öğretmenler görsel sanatlar derslerine vakit bulamadıklarını belirtiyor' şeklinde görüşünü belirtmektedir. ÖA29, 'öğrenciler genelde serbest bırakılarak resim yaptırılıyor' derken, ÖA30 'rehber öğretmenimiz gerekli hassasiyeti gösteriyordu, dersleri müfredata uygun şekilde yürütüyordu' demıştır. ÖA31, görüşü 'öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmek adına bir fırsat olması gerekirken ve de oldukça eğlenceli bir dersken gereken önemin verilmediğini düşünüyorum' şeklindedir. ÖA32, 'gereken önem verilmiyor', ÖA33 'çok fazla önemsenmiyor genelde serbest boyama yapılıyor', ÖA34, 'görsel sanatlar dersinde lisans eğitiminde farklı etkinlikler yaparak bunu çocuğa nasıl uyarlayabileceğimize dair fikir edindiğimizi düşünüyorum, ama stajda gereken önemin verilmediğini düşünüyorum' diyerek görüşlerini belirtmişlerdir. ÖA36, görüşü, 'öğrencilerin bu dersi mutlaka alması gerektiğini ve müfredata uygun olarak yürütülmesi gerektiğini düşünüyorum', ÖA37'nin ise 'bu ders ile birlikte beden eğitimi ve müzik dersleri de ders saatlerine uygun bir şekilde işlenmeli ve yetenekli öğrencilerin keşfedilmesi sağlanmalıdır' şeklindedir. ÖA3, ÖA7, ÖA8, ÖA10, ÖA19, ÖA20, ÖA26, ÖA27, ÖA35, ÖA50 kodlu öğrenciler ise gözlem yapma fırsatı bile bulamadıklarını belirtmişlerdir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Staj programlarında her öğrenci, hem kendi lisans ders programına hem de staj rehber öğretmenin ders programlarına göre belirledikleri gün ya da günlerde stajlarını tamamlamaktadır. Genellikle haftanın bir günü 6 saat şeklinde planlanan staj programları, bazen ders saati uyumsuzluğu ile 2 gün 3'er ders şeklinde de olabilmektedir. Öğretmen adayları her hafta aynı gün staja gittiği için ders programına göre bütün derslere girerek gözleme fırsatı olmayacaktır. Ama rehber öğretmenler, bu süreci uygun ve eşit şekilde planlama, öğretmen adaylarına her ders alanıyla ilgili yeterli donanıma ulaştıracak gözlem ve deneyim sunma fırsatı vermekle yükümlüdürler. Araştırma sonucunda elde edilen verilere baktığımızda, sınıf öğretmen adaylarının gözlem ve konu anlatımlarının, matematik, Türkçe ve hayat bilgisi gibi 3 ana ders üzerine yoğunlaştırılarak yapıldığı görülmektedir. Sınıf öğretmen adaylarının yarısından fazlasının görsel sanatlar dersi ile ilgili herhangi bir gözlem yapmadıkları ortaya çıkmıştır. Sınıf öğretmenliği programı içerisinde bir dönem 3 ders saati olarak görsel sanatlar eğitimi dersi almakta olan sınıf öğretmen adaylarına, bu dersle ilgili gözlem yapma fırsatı bile sunmamak doğru değildir. Bireyin eğitiminde her alanda olduğu gibi sanat eğitiminin gerekliliği de yadsınamaz düzeydedir. Öğrenciyi Türkçe, matematik ve hayat bilgisi derslerine hazırlayarak hazırbulunuşluk düzeylerini artıran, onları rahatlatan, dinlendiren ve hayata farklı bir pencereden bakış açısı kazandıran bir ders olması açısından görsel sanatlar dersi, göz ardı edilemeyecek kadar önemli bir yere sahiptir.

Lisans eğitimini tamamladığında gerekli olan tüm donanımlarını sağlamış olması ve mesleğe başladığında da bütün dersleri vermekle yükümlü olacak olan sınıf öğretmen adayının, staj programları ile bu derslerin tamamı ile ilgili gözlem yapmış ve öğretmenlik deneyimi kazanmış olması beklenir. Bunun için de sınıf rehber öğretmenleri tarafından bütün dersleri kapsayacak eşit bir planlama yapılmalıdır ve bunu denetleyebilecek bir sistem oluşturulmalıdır. Görsel sanatlar dersi, gözlem yapmadan, bunu deneyimlemeden, her öğretmen adayının amacına uygun başarılı bir şekilde yapabileceği bir ders değildir. İkinci kademede bir ders olarak ve branş öğretmenleri tarafından yürütülen görsel sanatlar derslerinde öğrenciden ilköğretim birinci kademede verilmesi gereken bilgi ve deneyimi alarak gelmiş olması beklenmektedir. Araştırmacının (Cömert, 2019), daha önce yapmış olduğu 'Görsel sanatlar öğretmenlerinin karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri' isimli makalede elde edilen, ilköğretim ikinci kademedeki görsel sanatlar öğretmenlerinin, gelen öğrencilerin görsel sanatlar açısından yeterli donanıma sahip olmadıkları sonuçları bu verileri desteklemektedir. Sınıf rehber öğretmenlerinin neredeyse yarısının, görsel sanatlar ders saatlerine uyum göstermediği, bu dersleri diğer derslerin etüt dersi gibi kullandığı, sürekli okuma yazma öğretme, ya da matematik dersi işlemeye yönelik planlama yapıldığı elde edilen sonuçlar arasındadır. Ayrıca öğrencileri daha çok kendi haline bırakarak boş dersmiş gibi bir izlenim yaratmak uygun değildir. Hayat sadece Türkçe, hayat bilgisi ve matematik derslerinden ibaret değildir. Bireyi hayata hazırlarken sanat eğitiminin katkısı es geçilemez ve yokmuş gibi davranılamaz. Sınıf rehber öğretmenlerinin çoğunluğunun öğrencilere yeterli yaratıcılık fırsatı sunmadığı, ya sürekli serbest bırakılarak resim yaptırdığı, ya da benzer malzemeler kullanılarak sırada bilindik çalışmalar yaptırdığı sonuçları ortaya çıkmıştır. MEB görsel sanatlar eğitimi programında bireyin yaratıcılığını destekleyecek, onların sevebileceği çok çeşitli uygulamalar varken sürekli aynı konularla, aynı malzemelerle öğrencide bıkkınlık oluşturmak, heveslerini kırmak doğru değildir. Araştırmada, görsel sanatlar derslerinde karşılaşılan bu eksiklikler, sınıf öğretmen adaylarında da rehber öğretmenlerinin bu derslerle ilgili yeterli donanıma sahip olmadığı algısını uyandırmaktadır. Sınıf öğretmen adaylarının eklemiş oldukları ek görüş ve önerilerde de, bu derslerin yürütülmesinde hissedilen eksiklikler de sınıf öğretmen adayları tarafından açık bir şekilde belirtilmektedir.

ÖNERİLER

Araştırma sonucunda getirilebilecek en önemli öneri, sınıf öğretmenliği staj programlarında bütün derslerin eşit ölçüde dağıtılarak uygun bir planlama yapılması gerekliliğidir. Sınıf öğretmen adayının sorumlu olduğu bütün derslerle ilgili gözlem yapma fırsatı ve öğretmenlik deneyimi kazandırılması gerekmektedir. İlköğretimde sınıftaki öğrenci sayılarının azaltılmasına yönelik planlama yapılmasının, sınıf öğretmenlerinin iş yükünü biraz daha hafifleteceği, öğrencilere ayıracak zamanlarını artıracacağı, görsel sanatlar ve diğer derslerin etüt dersi olarak kullanılmasının da önüne geçilmiş olacağı düşünülmektedir. Bu alanda yapılacak en önemli ve en acil planlama ise ilköğretim birinci kademede görsel sanatlar derslerinin kendi branş öğretmenleri tarafından yürütülmesi gerekliliğidir. MEB'in özel okullardaki gibi, ilköğretim birinci kademede de görsel sanatlar dersleri için görsel sanatlar öğretmenlerinin istihdamını sağlamanın bu sorunları ortadan kaldıracak en önemli çözüm önerisi olacağı düşünülmektedir. Öz ve Dinç A. (2021)' araştırmasında elde edilen 'sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar alanında yeteneklerinin olmayışı ve alanla ilgili bilgi yetersizliğinden kaynaklanan sorunlar sebebiyle görsel

sanatlar dersinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesinin eğitimin niteliği bakımından daha uygun olduğu' sonucu da bu araştırmanın sonucunu ve önerisini desteklemektedir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, A. & Tomsur, N. (2010). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersi öğretiminde karşılaştıkları sorunlar. *E-Journal Of New World Sciences Academy*, 5(4), 1677-1689.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/185728>
- Akmehmet, K. T. (2017). İlkokul ve ortaokul görsel sanatlar dersi öğretim programında sanat tarihi öğretimi ile müze eğitimi ilişkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 46(214), 181-207.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/milliegitim/issue/36135/405931>
- Alakuş A. O. & Mercin, L. (2007). Birey ve toplum için sanat eğitiminin gerekliliği. *D. Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 14-20. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/787186>
- Arslan, M., Aşılıoğlu, B., Savaş, B., Şahin, Ç., Aydoğan, İ., & Genç, S. Z. (2007). Öğretim ilke ve yöntemleri. Anı Yayıncılık.
- Aşılıoğlu, B. (2014). *Eğitim ile ilgili temel kavramlar*, Öğretim İlke ve Yöntemleri (Ed. M. Arslan). Anı Yayıncılık.
- Bahar, S. (2011). Sınıf öğretmenlerinin ve sınıf öğretmenliğinde okuyan öğrencilerin görsel sanatlar ile ilgili görüşleri [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Niğde Üniversitesi.
- Buyurgan, S. ve Buyurgan, U. (2012). Sanat eğitimi ve öğretimi. Pegem Akademi.
- Cömert, S. A. (2019). Görsel sanatlar öğretmenlerinin karşılaştıkları problemler ve çözüm önerileri. *EKEV Akademi Dergisi*, (78), 497-510. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sosekev/issue/71525/1151003>
- Güleç, B., Eşer, O., Zeydanlı, S., Başaran, F., Kaplan, M. M. & Güleç, E. (2023). Sınıf öğretmenliği mesleğinin önemi ve tarihçesi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 9(61):2417-2422.
DOI:<http://dx.doi.org/10.29228/JOS HAS.68425>
- Güleç, D. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi.
- Güler, E. (2020). Görsel sanatlar eğitimi özel öğretim yöntemleri dersinde mikro öğretim uygulaması: Fenomenografik araştırma. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(30), 482-507.
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/874565>
- Kırıoğlu, O. T. (2002). *Sanatta eğitim*. Pegem A Yayıncılık.
- Kızılırmak, B. (2018). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersi alan bilgisi öz yeterlik inançları. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(3), 29-51. DOI: <https://dx.doi.org/10.30855/gjes.2018.04.03.003>.
- MEB, (2017). İlkokul ve ortaokul görsel sanatlar dersi öğretim programı (1-8. Sınıflar).
- MEB (1973) . 1739, Milli eğitim temel kanunu. s.14574, 12, 2342.
<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1739.pdf>
- Öz, Z., Dinç Altun, Z. (2021). Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinin işlenişine ilişkin görüşleri. *Uygulamada eğitim ve yönetim bilimleri dergisi*. 1/2

Türe, N. (2007). Eğitim ve öğretimde bir araç olarak görsel sanatlar eğitiminin öğrencilere sağladığı katkılar [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi.

Yıldırım A., Şimşek H. (2021), *Nitel araştırma yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık.

Etik Metni: Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir. Makalenin etik kurul izni Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi/Yayın Etiği Kurulu tarafınca 07/05/2024 tarih 10/18 sayılı kararı ile alınmıştır.

Yazarın Katkı Oranı Beyanı: Yazarın katkı oranı %100'dür.

KATKI ORANI	KATKIDA BULUNAN YAZAR
Fikir ve Kavramsal Örgü	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Literatür Tarama	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Yöntem	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Veri Toplama	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Verilerin Analizi	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Bulgular	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN
Tartışma ve Yorum	Doç. Dr. Sibel ADAR CAN

Finansal Destek: Bu çalışmanın yazım sürecinde katkı ve/veya destek alınmamıştır.

Bilgilendirilmiş Onam Beyanı: Çalışmaya katılan tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam formu alınmıştır.

Veri Kullanılabilirlik Beyanı: Makale ile ilgili tüm veriler makalenin içinde yer almaktadır.

Çıkar Çatışması: Yazarların araştırma ile ilgili diğer kişi, kurum ve kuruluşlarla ve yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Bu eser CC BY (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.tr>) ile lisanslanmıştır.

Sorumluluk Reddi/Yayıncı Notu: Tüm yayınlarda yer alan ifade, görüş ve veriler yazar ve katkıda bulunanların görüşleridir. IJETSAR ve/veya editör(ler), içerikte belirtilen herhangi bir fikir, yöntem, talimat veya üründen kaynaklanan kişiler veya mülke yönelik zararlardan ve ihlallerden sorumlu değildir.